

A TENGERPART

NAPILAP.

V. évfolyam.

FIUME, vasárnap, 1908. március 8.

56. szám.

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
Vicolo dell'Ospedale. (Új Wurzer ház). I. em.
TELEFON 229. SZÁM.

Előfizetési ár:
Egész évre . . . 24 kor. Negyedévre . . . 6 kor.
Félévre . . . 12 kor. Egy óra 2 kor.
Egyes szám ára 6 fillér.

HÍRDETÉSEKET
a kiadóhivatal mérsékelt áron számít.
Hivatalos hírdetések 6 hasábos petit sorja 40 fillér.

Szemtől — szembe.

Fiume mostani országgyűlési képviselője a minap azt a kijelentést tette, hogy fűtyul a saját képviselőségére, úgy se lesz már sokáig Fiume követe a magyar parlamentben. Ez a kijelentés akkoriban csak feltűnést okozott elbarátai körében, de hogy mi volt az alapja, azt senki sem sejtette. Ma már ezt is megtudhatják. A képviselőség már nem sokáig tarthat mert hiszen 1909 végén választás lesz s több mint bizonyos, hogy a választók bizalma nem őt szerencsésíti meg. Nos hát, éppen ezért törekszik arra a mai deputato, hogy a polgármester helyzetét mennél tarthatatlanabbá tegye. Amikor csak módját éjtheti, neki ront s hamis érveivel igyekszik megdőnteni biztos pozícióját. Zanella podeszta akar lenni. Ez a tény. S ezért kellett a rappresentanza tegnapi ülésén azt a kellemetlen botrányt iscsenálni, amelyben a bölcs rappresentanték elmondották egymásnak nem egyszer a maguk véleményét.

A vita nem komoly szándékkal indult meg. Zanellának csak kellemetlenkedni akartak s ezen közben észre sem vették, hogy a pártban két irányzat jegecesedett ki. A jogot tisztelő, és mindent semmibe sem vevők pártjára. S nyomban hozzá kell tennünk, hogy a törvénytisztelétől elsősorban a polgármester tett tanúságot, aki erősen tiltakozott már a delegáció ülésén is az ellen, hogy a rendőrség ujjászervezése alkalmával az összes alkalmazottakat elbocsássák s új pályázatot irjanak ki.

A deputatónak azért kellett ez a határozat, hogy leszavaztassa a rappresentanza többségével a helyes elveket valló podesztát s egyúttal módot nyerjen arra, hogy a rendőrségben rostálást vigyen véghez. A rendőrség mai emberei között ugyanis vannak olyanok is, akik nem tizenhárompróbás ultraautonomisták s akik nem sokat adnak az autonómvezérek beavatkozásaira.

Az ügyeket nem pártszempontokból, hanem az igazság elve alapján intézik. Ezek az az emberek kellemetlenek Zanellának s ezért vette föl az ad hoc bizottság az ujjászervezésről szóló javaslatba azt a nevezetes pontot, amelyet a rappresentanza az első szavazásnál hat szótöbbséggel magáévá tett. Eszerint szélnek eresztik a rendőrség alkalmazottait s az új pályázatnál nem veszik figyelembe azoknak a folyamodásait, akik Zanellának nem kedves emberük.

Most már csak az a kérdés, hogy mi következhetik a rappresentanza határozatából kifolyólag. A belügyminiszter — több mint bizonyos — visszautasítja a törvénytelen határozatot.

De mit tesz ezek után a polgármester? Levonja-e a konzekvenciákat s ott hagyja a polgármesteri széket? Értesüléseink úgy szól-

nak, hogy igen. Hiszen csak azt kívánja Zanella, hogy ő ülhesse bele a jól dotált podesztai székbe. Ez legalább hat esztendő biztos mandátumot jelent, míg a képviselői mandátum olyan bizonytalan, mint a kocavadász szerencséje.

Az autompárt tagjai szembe kerültek egymással. A tegnapi botrány csak a harc kezdetét jelenti, amelyből még nem lehet megállapítani a két fél erejét. Annyi bizonyos, hogy a podesztaválság elkerülhetetlen s hogy az autonompártban is meglazultak a kötelékek.

Botrány a rappresentanzában.

A rendőrség ujjászervezése.

A rappresentanza tegnapi esti ülése a fiumei botránykrónikába illő. A rendőrség ujjászervezéséről folyt a vita, amely kevés híja, hogy nem vásári verekedéssé fajult. Vio meg Zanella, illetőleg Fiume két „legelső polgára” friuli kakasok módjára állottak egymással szemben.

Nem mulaszthatjuk el nyomban hozzátenni, hogy a jog és igazság Vio dr. podeszta részén volt, aki semmiképpen sem akart beleegyezni Kuscherék manővéjébe, amelylyel a rendőrség ujjászervezése alkalmából a szerencsétlen autonompártot félrevezetik. Természetesen sokan voltak a polgármester pártján is — az első szavazásnál.

Ekkor azonban az a csuda történt, hogy Ossoinack János uram meg akarván menteni a leszavazott podesztát, konstátálta, hogy a szavazás hamis s annak újból való megejtését kérte. S ekkor megtörtént az a különös dolog, hogy a tizenegy Vio-párti szavazat csak hétre zsugorodott össze. Szóval a podesztát másodszor is leszavazták.

Az ülésnek voltak ám pikáns részletei is, minőkhöz sokszor még a t. Háznak ott a Duna partján sincsen szerencséje. A fiumei deputato kijelentette, hogy ő nem tudja mi a legális és illegális dolog, a rappresentanza azt teszi, amit akar.

A karzat, csudálatos, Bacsics Icilio dr. ellen tüntetett, aki a javaslat előadója volt. Egymás után röpködtek a levegőben a hozzá intézett titulusok. Pulcinella dr. volt a legenyhébb sértő felkiáltás, ami hasonló a német Dumer August-hoz. A kisebb incidensekről nem is szólna elmondhatjuk, hogy az utolsó két esztendőben ennyire elkeseredett vita egyetlen kérdés fölött sem folyt. A vita el is húzódott három és fél óráig s hogy mi lesz a következménye, azt ma még biztosan nem tudni.

Az ülés lefolyásáról az alábbiakban számolunk be:

A városi képviselőtestület tegnap délután 6 órakor Vio Ferenc dr. polgármester elnöklésével ülést tartott, amelyen 33 városatyja vett részt. A karzat zsufolásig megtelt. Elmaradását igazolta Eidlitz Hugó. Az ülés megnyitása után Corrosacz Ferenc bejelenti, hogy javaslatot

akar beterjeszteni. A polgármester figyelmezteti, hogy azt csak írásban lehet megtenni, mire Corrosacz eláll a szótól. Ezután átérték a napirendre.

Bacsics Icilio dr. előadó ismerteti az ad hoc bizottság javaslatát a rendőrség ujjászervezéséről. A javaslat az ujjászervezést oly módon kívánja megoldani, hogy az összes alkalmazottakat a főkapitányt (referente) kivéve bocsássák el s az állásokra hirdessenek pályázatot. Az egyenruhás és polgári rendőrök létszámát szaporítani kívánja. A rendőrökre nézve szolgálati szabályzat állítandó föl. A „Polizia” helyett a rendőrség olaszországi mintára a „Questura” címet viselje. Ezek voltak a javaslat főbb pontjai.

Az előadó után Ossoinack János szót elsőnek a javaslatához. Konstátálja, hogy a javasolt rendőri létszámemelés nem elegendő a város közbintóságának a megerősítésére. A javaslatot hiányosnak tartja, mert abban semmi részletezés nincsen. Megemlíti, hogy a rendőrség a polgárság részéről semmiféle tiszteletben nem részesül.

A polgármester az válaszója, hogy a részleteket a belső szabályzatban állapítják majd meg.

Paicurich Máttyás érdeklődik, vajjon elfogadták-e már a szolgálati pragmatikát. A polgármester tagadó válasza után javasolja, hogy a pragmatika negyven napon belül lépjen hatályba.

Kuscher dr. közbeszól:
— Ugy látom Ossoinack feje meg van zavarodva.

Ossoinack így válaszol:
— Zavaros az ad hoc bizottságtok esze . . .

Bacsics dr. azzal védekezik, hogy az ad hoc bizottságnak nem áll módjában nagyobb rendőri létszámot javasolni.

Zanella Rikárd kijelenti, hogy minden lehető megtett a bizottság. Javasolja ellenben, hogy Questura és Questor helyett Polizia és Direttore használtassék a címmel, továbbá szükségesnek tartja, hogy egy új biztosi, egy tisztviselői, egy alparancsnoki állás szerveztessék. A rendőrök nyugdíjának kérdése is rendezendő.

Dardi városi dirigente a magisztrátus álláspontját ismerteti a rendőrségi alkalmazottak elbocsátása dolgában.

Kuscher Nándor dr. védelmébe veszi az ad hoc bizottság javaslatát s konstátálja, hogy az teljesen korrekt eljárás, ha a rendőrségi alkalmazottakat elbocsájtják.

Paicurich Máttyás kérde, hogy e en az alapon miért nem csapják el a mostani referente-t, miért csak a többi alkalmazottakra vonatkozik a javaslat? Javasolja, hogy Dolzanira is érvényesítsék az ad hoc bizottság javaslatának ezt a pontját.

Ossoinack hevesen kel ki az elbocsátás és az új pályázat kiírás ellen. Nevetséges és ostoba eljárásnak minősítene ezt. Eppen ilyen alapon eicsaphatják — úgy mond — a városi számvevőség s a többi hivatalok tisztviselőit. (Élénk helyeslés).

Zanella reflektál Ossoinack szavaira s kijelenti, hogy a városnak bizonyos esetekben joga van az alkalmazottak fölött rendelkezni ilyen módon is. Elfogadja a bizottság javaslatát.

Dalmartello Artur elismeri, hogy az ad hoc bizottság javaslatának pontjai pompásak,

de nem fogadja el az alkalmazottakra vonatkozó pontot.

Kuscher közbejött:

— Nem értem, hogy beszélhet így egy magasabb városi tisztviselő.

A polgármester megadja rá a feleletet:

— Kérem, Dalmartello tanár itt representante és nem tisztviselő . . .

Ossoinack is megszólal erre s kérdi, hogy ha elboesítják a rendőrségi alkalmazottakat, ki pályázik ezekre az állásokra.

Dalmartello tiltakozik Kuscher megjegyzése ellen. Az én jogaim — úgy mond — itt azonosak a többiek jogaival (Ugy van, helyeslés.)

Hozzászólnak a tárgyhöz Sir-la, a polgármester, Mochovich Donát, Cotossacz Ferenc és Grossich dr. Majd Fésüs György dr. kijelenti, hogy az elbocsátás lehetetlenség és ellenkezik minden létező törvénnyel.

Kucher dr. tudni szeretné, hogy miképpen okolja meg Fésüs dr. ezt az álláspontját.

Fésüs dr. ismétli:

— Igenis, illegális dolog az alkalmazottak elbocsátása.

A polgármester Fésüs igazát vallja:

— Kötelességem kijelenteni, hogy én is törvénytelennek tartom az elbocsátást.

Zanella Rikárd fölptattan a helyéről:

— Ha vitatkozni akar a polgármester ur, hagyja el az elnöki széket és innen beszéljen. Mert a reprezentanza türelmetlen.

A polgármester erre elrendeli a szavazást 19 reprezentanza az elbocsátás mellett, 14 ellene szavazott.

Ossoinack János, hogy a polgármestert megmentse, kijelenti, hogy a szavazás hamis volt s annak újból való megejtését kívánja.

Erre újból szavaznak s most csak heten fogadják el a magisztrátus javaslatát. Az ad hoc bizottság javaslata tehát győzött. A vita három és fél óra hosszat tartott.

A karzat többször nagy zajban tört ki s a polgármester csak nehezen tudta a rendet fentartani.

UJDONSÁGOK.

— **József főherceg Fiumében.** József főherceg és Augustza főhercegné a ma reggeli gyorsvonattal Fiuméba érkeztek, hogy innen Nápolyba induljanak. Az állomásról egyenesen a Cunard „Carpathia” gőzösére hajtottak. A főhercegi párt Nákó Sándor gróf kormányzó, Kuranda vezérigazgató, Mr. Baar, a Cunard igazgatója és Smith hajóparancsnok fogadják. József főherceg és Augustza főhercegné a „Carpathia” gőzösn mennek Nápolyig s onnan San Remo-ba utaznak.

— **Braun Márkus Fiumében.** Braun Márkus, az Egyesült-Államok külön hatáskörrel felruházott bevándorlási biztosa holnap vasárnap délután a „Panonia” gőzösn Raguzából Fiuméba érkezik. Idejövetele tisztán magánjellegű.

— **Királyok találkozása.** Rómából jelentik, hogy Vilmos német császár és Viktor Emánuel olasz király március 13-án vagy 14-én valószínűleg találkozni fognak Velencében. A „Tribuna” kijelenti, hogy Vilmos császár és Viktor Emánuel király március vége felé fog találkozni Velencében. A találkozás részleteit megállapították. A nap a továbbiakban azt mondja, hogy Eduárd király találkozása ügyében még nem történt döntés és kifejti, hogy Eduárd királynak nem szokása sokat beszélni szándékairól. Arra emlékeztet, hogy Eduárd király midőn Athénben időzött, egyszerre Tittoni külügyminiszter előtt azon óhajának adott kifejezést, hogy az olasz királyt óhajtja üdvözölni és ennek alapján jött létre géta találkozás.

— **Uj igazgató.** A Forgalmi bank tegnapi ülésén Pollák Ignác cégvezetőt eddigi tevékeny működése elismerésül igazgatóvá nevezték ki.

— **Az „Ember tragédiája” olaszul.** Fonda tanár, mint értesülünk lefordította az „Ember tragédiáját” olasz nyelvre s most Ossoinack András áldozatkészsége révén a művet ki fogják adni. Nákó Sándor gróf kormányzó a kiadás költségeihez ezer koronával járult.

— **Hajórajunk utja.** Ma este az osztrák magyar haditengerészet tiszteletére a királysírházban diszeloádást tartottak. A nézőteret erre az alkalomra osztrák, magyar és angol nemzeti színű zászlókkal díszítették fel. Az előadáson a társadalom színe-java volt jelen, köztük Grant tábornok malta kormányzó nejevel, valamint nagyszámu tengerész tisztt.

— **Az Ormai testvérek bűnpöre** Néhány évvel ezelőtt országszerte nagy feltűnést keltett az a kieszt család, amelyet két fiumei testvér, Ormai Mór és Ormai József követtek el az államvasutak kárára. Ormai Mór az államvasutak pénztáránál volt hivatalnok s itt eszelte ki a furtangos csalást. Testvére, Ormai József, aki megszólalásig hasonlított bátyjához, munkakerülő dologtalan ember volt s mindenben engedelmes eszköze bátyjának. Ormai Mór megállapodott öccsével, hogy az ország különböző városaiban nagyobb értékű, 10 ezer 20 ezer és 30 ezer koronás utánvételes csomagokat fog feladni Budapestre czimezve. A megállapodást csakhamar követte a tett. Egy-másután érkeztek Budapestre a nagyértékű utánvételes csomagok, amelyet Ormai Mórnak kellett elkönyvelni. Ormai Mór kis összegeket könyvelt el bevételek gyanánt, ellenben az utánvételi lapokat, mint kiváltottakat küldte vissza a feladási helyre, ahol aztán gyanútlanul kifizették a nagy összegeket a feladó Ormai Józsefnek. Mire kiderült a furtang akkora már az Ormai testvérek több százezer korona erejéig károsították meg az államvasutakat s nyomtalanul eltűntek. A mult év őszén azonban Lázár Ernő dr. vizsgálóbíró egy elfogott levélből megtudta, hogy a szökevények Anconában tartózkodnak. Rögtön intézkedett letartóztatásuk iránt, de mivel Ormai József igazolta, hogy mint ktonaszökevényt is üldözik, az anconai hatóság csak Ormai Mór adta ki. Ormai Mór azonban mindent tagadott s az ügyesség bizonyítékai hiányában megszüntette az eljárást. Az államvasutak igazgatósága erre átvette a vádat és sikerült annyi bizonyítékot összegyűjteni, hogy a vádtanacs vád alá helyezte a furtangos csalót. A büntető törvényszék Szepessy dr. elnöklété alatt tegnap kezdte meg a szövevényes bűnpör tárgyalását. A vádlott most is állhatatosan tagad mindent. A tárgyalás a tanuk nagyszámára való tekintettel, napokig el fog tartani.

— **Olasz földön letartóztatott magyar hadnagy.** Corriere dela Sera jelenti: Az ausztriai határ mentén, a Camonica-völgy északi vidékén Brescia-tartományban olasz határőrök elfogták Homolya István hadnagyot az osztrák-magyar közös hagseregéből, amikor olasz területen éppen topografiai felvételeket eszközölt. A hadnagyot Bresciába szállították erős fedezettel.

— **Balla és a kaposváriak.** Kaposvárrott március közepén egy hónapos sziniszozont kezd meg Szilágyi Dezső, aki eddig főleg Keszthelyen játszott társulatával. Az előadásokat az ottani Korona-szálló nagytermében tartják meg, mivel Kaposvárnak csak szinköre van. Voltaképpen Balla Kálmán rovására történik ez az egy hónapos szozon, mert ő, Balla, játszanék a most következő nyáron is a szinkörben. Balla tiltakozott is, de mivel az aréna a téli nedvesség folytán nagyon megrozant, nem lehetetlen, hogy Balla e miatt a nyáron nem játszhatik. Így hát helyénvaló volt a közönséget erre az esetre, legalább némileg kárpótolni, Szilágyi Dezső révén. Viszont csak természetes, ha Balla az esetleg elmaradt nyári szozonért kárpótlást követel a városi tanácstól, amely nemtörődömsége folytán elsősorban felelős.

— **Politikai gyilkosság Zágrábban.** Jasenovácban — mint Zágrábból táviratozzák — egy Dragics Stankó nevű parasztot a korszában az ablakon át agyonlőtték, egy másikat megsebesítették. A Hrvatsko Pravo azon nézetének ad kifejezést, hogy politikai gyilkosságról van szó, tekintve, hogy a nevezett helységben a gyűlölködés a Starcevic-pártiak és a többi ellenzékiek között igen nagy.

— **Kivándorlás Olaszországból.** Az 1906. év folyamán 787.977 egyén, 1876-ban 108.771, harminc év alatt 8.8 millió hagyta el az országot. A kivándorlók zöme Amerikába, az Egyesült-Államokba, Canadába és Argentínába ment. Az európai államok közül leginkább

Németországot keresték föl a kivándorlók; ide 1906-ban 67.600 ember költözködött.

— **Szalónhajó szolgálat.** A Magyarhorát tengeri gőzhajózási társaság elhatározta, hogy az eddigi óránkénti szalónhajó szolgálatot Fiume és Abbázia közt, Lovranáig meghosszabbítja olyképen, hogy az említett járatok egyik része Fiuméből Abbázián át Lovranáig és visszafelé utazással egészítették ki. Az új szolgálat menetrendje e hó 8-án lép életbe s a következő:

1. *Indulás Fiuméből:* d. e. 7, 8, 9, 10 és 11 órákor, délben 12 és d. u. 2, 3, 4, 5, 6 és 7 órákor.

2. *Abbáziából Lovranába:* d. e. 8.45, 9.45, 1.45 és 11.45 órákor, ugyszintén d. u. 2.45, 3.45, 4.45 és 5.45 órákor.

3. *Lovranából Abbázia és Fiume felé:* d. e. 9.30, 10.30, 11.30 és d. u. 2.30, 3.30, 4.30 és 6.30 órákor.

4. *Abbáziából Fiume felé:* d. e. 6.45, 8, 9, 10 és 11 órákor, délben 12 és d. u. 2, 3, 4, 5, 6 és 7 órákor.

Ikában a hajók d. e. 9.05, 11.35 és d. u. 12.05, 2.35, 4.05 és 6.05 órákor fognak kikötni; ugyszintén a Fiuméből délben 12 és d. u. 6 órákor elinduló hajók Abbáziának érintése után Voloskát is fölkeresik, ezenkívül minden nap d. u. 1.45 órákor Voloskából Abbázián át Fiume felé indul egy hajójárat.

— **Az ocean kék szalagja.** A hajó, a mely a calaisi csatornától Newyorkig, vagy megfordítva, az utat legrövidebb idő alatt teszi meg, megkapja az „ocean kék szalagját”. A versenyben eddig csak francia, angol és német hajók vettek részt, míg az amerikaiak m g sem kísérelték a gyorsasági rekordot megdönteni. 1892-ig az angol hajók voltak a leggyorsabbak átlag 20.03 csomónyi sebességgel, Amerikából Európába. 1892-ben a rekordot megdöntötte a hamburg-amerikai vonal „Fürst Bismarck”-ja 20.14 csomóval, 1893—1897-ben a Bunard vonal „Lucania” gőzöse átlag 22.01 csomót, vagyis tengeri mértőföldet tett meg óránként, 1997-ben azonban a kék szalagot az Északnémet Lloyd „Kaiser Wilhelm der Grosse” hajója elhódította 22.29 csomóval, melyet föl-vitt 23.0-ig. Ettől kezdve a szalag tíz évig a német hajók birtokában volt („Kronprinz Wilhelm” 23.47, „Deutschland” 23.51, „Kaiser Wilhelm II.” 23.58 csomóval. A mult nyáron Angliának ismét sikerült a kék szalagot visszahódítani a „Lusitania”-val 24.02 és a „Mauretania”-val (23.9).

— **A kereskedők és iparosok egyesülete** e hó 19-én délelőtt 10 és fél órákor tartja évi közgyűlését Morini Pompeo elnöklété alatt. A napirend a következő: 1. Az igazgatóság jelentése az egyesület működéséről. 2. A mérleg bemutatása, a jövő évi költségvetés megállapítása. 3. A mérleg elfogadása s az igazgatóság fölmentése. 4. Az elnökség és az igazgatóság megválasztása.

— **Hangverseny.** Thoman István zeneszerző zongoraművész és neje a kiváló dalénekesnő Justh Lajos zongoraművész közreműködésével ma, szombaton este nyolc órákor a Deák-szálló nagytermében hangverseny rendez. A műsor a következő: 1. a) Glück — Ária, b) Brahms — An ein Veilchen, c) Brahms — Der Schmied, d) Schubert — Der Jüngling an der Quelle. Éneklő Thoman asszony. 2. Beethoven — Sonata N.ro 32 do minor. Játszsa Just Lajos. 3. a) Wekerlin — Mignonette, b) Bemberg — il neige, c) Massenot — Ouvre tes yeux bleues. Éneklő Thoman asszony. 4. a) Grieg — Papillons, b) Gróf Pejacsevich Dóra — Berceuse, c) Moszkowky — Valse mi magg. Játszsa Justh Lajos. 5. a) Tarnay — Romanc, b) Bartók — 2 felsőmagyarországi tót népdal, c) Kálmán Imre — Tüzet rak a német tábor. Éneklő Thoman asszony. Helyár k: Zártzék I—III. sor 6 korona, IV—VIII. sor 4 korona, IX—XVIII. sor 3 korona. Allóhely 2 korona, tanulóknak 1 korona 60 fillér.

— **Sorozás.** A városi tanács közli, hogy az 1908. évi sorozásokat a városi kaszárnyában fogják megtartani. Március 16-án reggel 8 órákor az 1887-ben született állításkötelesek kerülnek sor alá. 17-én a második és harmadik korosztályba tartozók, míg 18-án az idegen állításkötelesek tartoznak sorozásra megjelenni.

KALOGÉN

BRÁZAY, SÓSBORSZESZ
FOGKRÉMA LEGJOBB ★

TAVIKAT. ☛ TELEFON.

A képviselőház ülése.

BUDAPEST, márc. 6. A képviselőház mai ülésén Justh Gyula elnököl. Napirend előtt Lengyel Zoltán s házszabályokhoz szól és szóvá teszi a tegnapi zárt ülést.

Justh elnök kijelenti, hogy mindenkor a házszabályokhoz ragaszkodik. Ezután áttérnek a napirendre. Supilo Ferenc magyarul szól. Kijelenti, hogy a horvátok nem fogadják el a házszabály-reviziót, amely megfosztja őket parlamenti küzdelmük minden fegyverétől.

Utána Wekerle Sándor miniszterelnök beszél. Supilo beszéde — úgy mond — a legjobb védőbeszéd a házszabály-revizió mellett. A legérellyesebben visszautasítja Supilonak azt a kijelentését, mintha a házszabály revízióhoz szükség volna a horvát tartománygyűlés hozzájárulására.

Majd három horvát szónok beszél a javaslat ellen.

Ezután Vajda Sándor nemzetiségi képviselő emelkedik szólásra.

Sümegei Vilmos a képviselőkhöz fordulva kiáltja:

— Nem hallgatjuk a piszkost. (Felkiáltások: magyar képviselők kifele).

Az összes magyar képviselők kivonulnak s Vajda üres Ház előtt beszél. Mikor beszédét befejezi, a magyar képviselők újból bevonulnak a terembe.

Ezután az interpellációkra térnek át.

Nagy Dezső a lakásszükség dolgában, Brediceanu Korjolan egy román lokális ügyben interpellál.

Ezzel az ülés véget ért.

A horvát bán Budapesten.

BUDAPEST, márc. 7. Rauch Pál báró részletes jelentést tett Wekerle Sándor miniszterelnöknek Budapesten a horvát választások lefolyásáról. Rauch báró még ma Budapesten marad. Képviselői körökben beszél, hogy Rauch bárót a király titkos tanácsossá nevezi ki. A bán holnap reggel utazik vissza Zágrábba.

Kitüntetett lapszerkesztő.

BUDAPEST, márc. 7. A király Lenkei Lajosnak, a „Pécsi Napló” szerkesztőjének a a Ferenc József-rend keresztjét adományozta.

Az Adria vasut.

CETTINJE, márc. 7. A montenegrói miniszterelnök egy interview során kijelentette, hogy a nagyhatalmak a duna—adriai vasut megvalósítása által jövethetik azt az igazságtalanságot, amelyet Montenegró ellen a berlini szerződés megkötésénél elkövettek. A vasutnak Antivariban kell végződnie, mert csak ott lehet nagy kikötőt építeni. Nem hiszi, hogy a szerb miniszterelnök azt óhajtana, hogy a vasut végpontja Meduában legyen. Az sem valószínű, hogy Ausztria—Magyarország a vasut építésével szemben intézkedéseket fog támasztani.

A csernovai vérfürdő.

RÓZSAHEGY, márc. 7. A csernovai ügyben a tanúhallgatásokat ma befejezték. Az ítéleteket hétfőn hirdetik ki.

Földrengés Kecskeméten.

KECSKEMÉT, márc. 7. Ma erős földrengés volt érezhető, amely tetemes kárt okozott. Több ház fala megrepedt.

Arviz.

LIPPA, márc. 7. A Maros vize a jobb partján fekvő községeket elöntötte. A hatóságok katonaság kirendelését kérték.

ERBISTI GIOVANNI „All' Universo”

FIUME, Via del Fosso 2.

Szerkesztőségünk és kiadóhivatalunk telefonszáma (ugy inturuban, mint helyi beszélgetésekre) 229 Nyomdánk telefonszáma (közvetlenül lapzárta előtt felmerülő sürgős tudósítások számára) 920.

Felelős szerkesztő: Korcsmaros Nándor.
Szerkesztő és lapigazgató: Murai Jenő.

Vérszegénységet

ellen gyorsan ható szer a SCOTT-féle Emulsio és az ezen betegségből származó kedélytelenséget, csüggedést és gyengeséget is elhárítja. Az a jó hír, melyet a SCOTT-féle Emulsio kivívott magának, különösen vérszegénység eseteiben, azon alapszik, hogy annak elkészítéséhez azokat a legfinomabb szereket használják, melyek pénzért egyáltalában beszerezhetők, e amelyeket sok évi tapasztalat alapján tudtak felismerni, továbbá, hogy ezen alkotórészek a sajátos

Az Emulsio vasat tartalmazó SCOTT-féle módszer védjegyét — a halaszt — mindig figyelmesen vegyük.

SCOTT-féle ELJÁRÁS

által izletes, könnyen emészthető Emulsioval dolgoztatnak fel. Ennek eredménye ezen készítmény, melynek tápereje felülmulthatatlan.

Egy eredeti üveg ára 2 K. 50. fillér.
Kapható a gyógyszerárakban.

VARIETÉ INTERNAZIONALE

Esténi ként kiváló művészierők fellépte

Via Alessandrina 3. Kezdeté 9 órakor.

Grand 6 Prix

Vigyázat a védjegyre.

Dr. Angyán, Dr. Elischer, Dr. Herzel, Dr. Ketty Dr. Korányi, Dr. Laufenuer, Dr. Liebmann, budapesti egyetemi tanárok, Dr. Glax tanár, Dr. Ebel, Dr. Gorsky, Dr. Kostecky, Dr. Szemere, Dr. Szigeti abbaziai, Dr. Ebers, Dr. Coltell, cirkvenicai, Dr. Giordano, Dr. Velo velencei és sok más jeles orvosi kapacitás a

SZENT ISTVÁN védjegyű

Dupla malátasört

a kőbányai Polgári serfőző r. t. gyártmányát ajánlják, melynek kiváló gyógy- és üdítő hatása fölülmulthatatlan.

a „GOLIÁT” malátasör

10 fillérrel olcsobb.

Árusítják Fiumében:

Agonia Francesco via Ciotta, Angelini Giuseppe Fiumara, Bach Milan via Giuseppe, Cartesio Nicolò via Governo, Gambirinus Buffet via Lido, Grünfeld Buffet Corsia Deak, Moravec Carlo Corso, Pasticceria Salamon Corso, Schiatar Giovanni Piazza Zichy, Stochel Giovanni via Alessandrina, Tones Valentino Corso, Unione Comestibili e Coloniali via del Pino, Máv. fogasztási szövetkezet Funtó Franco.

— Óriási készletek az idényre —
elegáns, modern és elsőrendű
kész férfi-és gyermek - ruhákban.

Nagy raktar szörmeárakban.

Ruhák mértékre is készítettek

NOXIN

A
LEGJOBB
CIPŐ-
KRÉM

Minden jobb üzletben kapható.

Hochsinger Testvérek Budapest

Hirdetmény.

A fiumei m. kir. állami tengerészeti akadémiával kapcsolatos internátusban a jövő tanévben előreláthatólag 6 ingyenes és 4 félingyenes hely lesz betöltendő.

A felvételre vonatkozó bővebb értesülés az említett internátus igazgatóságánál szerezhető.

Fiume, 1908. évi február hó 27-én.

A tengerészeti hatóság elnöke helyett:

Dr. Fuhrmann
ministeri tanácsos.

Rauschel Ferenc

első fiumei kézmű- és divatáruháza
a Corsón levő nagyarányu
árutermeit szives figyelmébe
ajánlja ugy a helybeli közönségnek mint a Fiumében és környékén időző idegeneknek.

LEDERER

Pensió és Szálloda ABBAZIÁBAN.
Magyarok kedvenc otthona 85 szobával.

A kurpark közvetlen közelében. Lift. Központi légfűtés. Vízvezeték. Villanyvilágítás. Tengeri és édesvíz fürdők a házban. Árnyas kert.

Tengeri kilátás. Saját házi automobilom a lakók rendelkezésére áll. Telefon. Figyelmes és pontos kiszolgálás. **Jutányos árak.**

Magyar mézárás! **Vásárcsarnok 24-26 sz.!**

Bátorkodom a n. é. közönség szives tudomására hozni, hogy a fiumei központi vásárcsarnokban (első csarnok 24-26 sz.)

magyar mézárszéket

nyitottam.

Marha- borju- és sertéshúst és mindenféle hús- neműt kifogástalan minőségben és mindenkor friss állapotban árusítok.

A mélyen tisztelt háziasszonyok és a vendéglői kar szives pártfogását kéri

tisztelettel
REICH VILMOS.
Jutányos árak!

Vendéglősöknek árkedvezmény!

Házhoz szállítás kívánatra!

A fiumei közönség és az idegenek figyelmébe!

—0—

A legelső rendű uri és női divat-különlegességek Fiumében kizárólag

Alpron Attilio

czégnél a Corsón kaphatók.

CRNKOVIC

szálloda, penzió és kávéház.
CIRKVENICA.

A fürdő központján, közvetlen a tengerpart mentén, a mólótól 2 peccnyire.

Kitünő magyar és német konyha.

Kitüntette a német orvos kongresszus által.

Eredeti magyar és német fajborok valamint Müncheni és- Pilseni sörök.

Utazóknak és kirándulóknak kiválóan alkalmas hely.

Olesó árak. **Pontos kiszolgálás.**

Tulajdonos: **CRNKOVIC JÓZSEF.**

Lockey

HOFBRÄU SZÁLLODÁJA

Központi fekvés a Curpark mellett

- ● Villamos világítás ● ●
- Szobák pensioval vagy a nélkül
- Polgari árak.
- Figyelmes kiszolgálás. ●

Kitünő magyar konyha.

Vas- és érczárú-üzlet

Simper János

Fiume, Via Governo 20.
Telefon 402.

Kályhák, sparherdek, kályhavédők, széntartók stb. nagy raktára.

Különlegességek konyhaedényekben.

Bonbonnière Móve

Előkelő Mulató

Abbazia Bristol - szálló

Estenként nemzetközi varieté-előadások kizárólag **elsőrendű művészi erők** felléptetével.

Kitünő szellőztetés.

Női kalapok

Legújabb divatu modellek és formák.

Átalakítások a legizlésebb kivitelben eszközöltetnek.

Jutányos árak!

WEISZ FANNY
Via Andrassy 13. FIUME Via Andrassy 13.

Cinematograf „EDISON“

Mozi-fénykép-terem
VIA FIUMARA 2. SZÁM.

A legszebb és legtekélyesebb vetítési szerkezettel.

Villanyosan szellőztetett s kényelmes ülésekkel berendezett nézőtér.

Állandó előadások d. u. 1/25-től kezdve.

Állandó bérletjegyek is válthatók a pénztárnál.

Villa Dražica

Abbazia.

Szép fekvés, kilátással a tengerre.

Nemvelmoson berendezett szobák

== MÉRSEKELT ÁRAKON. ==

Pensió Vier Jahreszeiten

ABBAZIA.

Előkelő és kellemes otthon, pazar kényelemmel berendezve, nagy árnyas kerttel. Fürdők a házban.

Kitünő konyha.

Mérsékelt árak.
Telefon

SERDOZ FRANCESCO

FIUME, Via del Fosso 2.
— Telefon sz. 303. —

Vaskereskedés.
Fémárúk. - - -
Vasgerendák.

Nagy választék kályhák, tűzhelyek, pénzszekrények, konyhaedényekben stb

Szálloda és penzió Ertl

ABBAZIA.

Reichsstrasse. A kurpark mellett.

Tulajdonos: Trotter Viktor.

A magyarok legkedvezőbb lakhelye.

Kitünő és elismert konyha.

Előzékeny kiszolgálás. Mérsékelt árak.

A „Pannonia“ kávéházban

ma és minden este

MANCSU PALI

jeles verseczi cigány zenekara

hangversenyez.

Polgári, gimnáziumi és vasuti altiszt **vizsgákra előkészít** egyetemet végzett tanárjelölt. Cim a kiadóban.

Gyakorlott szorgalmas
magyar varrónő
házakhoz ajánlkozik. Cim: Huzor Katinka, Via Caserma 5.

Használt és új
zsákok raktára.

Bel- és külföldi gyártmányu új és használt zsákok vétele és eladása.

Rupnik Enil
Ürményi-tér 6. sz. Steinmann-féle ház.
Telefon 226. sz.

A FIUMEI KERESKEDELMI BANK

RÉSZVÉNYTÁRSASÁG

ADRIA PALOTA FIUMÉBAN ADRIA PALOTA

betétkönyvek és folyószámlák után

4 1/2% netto kamatot

térít meg feleinek.
A járadékadót a bank önmaga viseli.

Itteni nagyobb cég németül és magyarul beszélő **gyakornokot keres,** csekély fizetéssel. Ajánlatok „gyakornok“ jelligé alatt a lap kiadóhivatalába.